

Odontologiska fakulteten
Kompletterande utbildning för tandläkare med utländsk examen
från land utanför EU/EES och Schweiz
Kursrapport TV651A ht 2022

Kursrapport för kurs Odontologi: Kompletterande utbildning för tandläkare II, TV651A, KUT

Kursutvärderingen var skriftlig (online) och besvarades av 9 av totalt 11 studenter (82 %). Formell muntlig utvärdering i grupp gjordes inte.

Kursens upplägg i korthet:

Första veckan på terminen (v.32) arbetade studenterna med en hemuppgift inom Vetenskaplighet med tillhörande seminarium. Efter det följde 2 veckor (v.33–34) med klinikrelaterade teoretiska och praktiska övningar (frisktandvård, ekonomiska modeller, HLR, elektronisk journal, tandvårdstaxa och debitering mm) som förberedelse för Verksamhetsförlagd utbildning (VFU), i kombination med klinisk tjänstgöring (4 pass/vecka) på Oral diagnostik. Under v. 35–40 genomförde studenterna en första VFU-period i Folk tandvården Skånes regi med 5 heldagar/vecka. De återvände sedan till Odontologiska fakulteten under veckorna 41–43 med liknande läraaktiviteter som beskrivs ovan (v. 33–34). Den andra och avslutande VFU-perioden följde sedan v. 44–45. Under vecka 46–49 arbetade studenterna med sammanställning av examinationsfall och resterande inlämningsuppgifter samt ytterligare några klinikrelaterade teoretiska aktiviteter (IVO, sedering, barn som far illa mm). Examinationen genomfördes under vecka 50, med möjlighet till komplettering av inlämningsuppgifter och examinationsfall under v. 51.)

Måluppfyllelse

För måluppfyllelsen har en 6-gradig skala använts, från 1 = ”I mycket liten utsträckning” till 6 = ”I mycket stor utsträckning”. I nedanstående sammanställning anges procent och medelvärden för den andel studenter som angett 4–6 på skalan, vilket har tolkats som god måluppfyllelse.

Kursmålet som övergripande rör ”i vilken utsträckning kursens lärandemål uppnåtts” (fråga 1) visade en måluppfyllelse på 100 % (medel 4,9).

Kursmålen för ”Kunskap och förståelse” (fråga 2–3) uppnådde en måluppfyllelse på 89–100 % (medel 4,9–5,2).

Kursmålen för ”Färdighet och förmåga” (fråga 4–10) uppnådde en måluppfyllelse på 100 % (medel 4,9–5,6).

Kursmålen för ”Värderingsförmåga och förhållningssätt” (fråga 11–15) uppnådde 100 % måluppfyllelse (medel 5,1–5,4).

Måluppfyllelsen för kursen som helhet får därför anses vara mycket god. Detta stämmer väl överens med den upplevda måluppfyllelsen från förra kursen där resultaten var snarlika.

Upplevd måluppfyllelse: Kunskap och förståelse och Färdighet och förmåga

Se avsnitten *Måluppfyllelse* och *Studentperspektiv*.

Studentperspektiv

Samtliga svarande studenter ansåg att kursens arbetsformer och läraktiviteter (fråga 16, 18–22) hade varit ett stöd i lärandet för majoriteten av de angivna momenten (89–100 %; medel 3,8–5,2). Det moment som avvek avsevärt var föreläsningar via Zoom (fråga 17) där endast 22 % (medel 5,1) angav att de tyckte att dessa varit ett stöd för lärandet.

De svarade också att kursens examinationsformer (fråga 23–25) gett möjlighet att visa hur väl lärandemålen uppnåtts (89–100 %; medel 4,9–5,1), samt att kursen som helhet (fråga 26) hade uppfyllt förväntningarna (100 %; medel 5,3) och att kursen gett studenten möjligheter att ta ansvar för sitt eget lärande (fråga 27) (100 %; medel 5,1).

Den sammanlagda arbetsbelastningen (fråga 28) bedömdes av 100 % (medel 4,8) som hög (dvs. grad 4–5 på skalan).

På den öppna frågan ”Vilka av de tre viktigaste sakerna du har lärt dig under kursen?” anger studenterna: team- och samarbete, helhetssyn och samråd med patienten, diskussion och reflektion, livslångt lärande, diagnostik och förebyggande behandling som det viktigaste.

På den öppna frågan ”Det bästa med kursen har varit” framhåller studenterna: VFU, de hjälpsamma lärarna samt de goda relationerna som skapades inom studentgruppen.

På frågan om ”Hur kursen kan förbättras” framkom önskemål om en sammanhållen VFU-period samt önskemål om fler erfarna handledare. Någon nämner önskemål om mer Carita-träning innan VFU samt framför förslag på att införa enklare klinisk färdighetsträning (t. ex undersökningar) redan på K1.

Verksamhetsförlagd utbildning VFU

En separat skriftlig utvärdering av VFU är under genomförande men svarsfrekvensen är ännu låg. Vid muntlig kommunikation mellan studenter och kurs/programansvarig har mestadels positiva synpunkter framkommit. För första gången hade nu samtliga studenter en VFU-placering som ensam student på

kliniken (i något fall var man 2 st en del av tiden). Detta uppskattade studenterna mycket, de fördelar som uttrycktes var att enskild handledning var värdefull samt att assistans av tandsköterska innebar att studenterna kände sig som en riktig del av klinikens verksamhet. Samtliga studenter var mycket nöjda med heltidsgenomförandet av VFU och de flesta tyckte även det var positivt att återvända till fakulteten under några veckor efter den första perioden, men önskade mer klinik under dessa 3 veckor (v 41–43). Ett genomgående önskemål var även att få mer VFU-tid totalt.

Programansvarig hade fortlöpande skriftlig och muntlig kommunikation med handledare och VFU-ansvariga inom Folk tandvården. Även Folk tandvården har övervägande positiva synpunkter, men flera handledare och klinikchefer påtalade att studenter med tidigare erfarenhet av svensk tandvård har stora fördelar jämfört med de utan sådan erfarenhet. Handledare påtalade även att de uppgifter studenterna ska genomföra under VFU ibland inte kunde genomföras p g a att klinikerna hade svårt att hitta lämpliga patienter och VFU-periodens begränsade längd. Främst gällde detta uppgifterna i ortodonti, parodontologi och i viss mån protetik.

Även Folk tandvårdens ansvariga ställde sig positivt till en eventuell utökning av VFU-tiden.

Uppföljning av tidigare åtgärder

Under pandemitiden var delar av undervisning och examination av nödvändighet förlagda till distans. I år har i stort sett all undervisning och examination på KUT-utbildningen ägt rum på plats på TVH. Vår bedömning är att detta har inneburit många fördelar, till exempel avseende ökad träning i det svenska språket, ökad socialisering in i universitetskulturen samt ökad socialisering in i tandläkaryrket i Sverige. Detta speglas också av studenternas omdömen om vad som varit det bästa med kursen.

De problem som identifierades under 2021 avseende att brister i kliniska meriter uppdragats först under termin 2 har kvarstått 2022, se nedan under förslag på åtgärder.

För att delvis komma till rätta med problemet med att studenter ibland blir antagna till programmet trots att de delvis saknar de förkunskaper som krävs för att kunna klara den kompakta KUT-utbildningen har kurs- och utbildningsplaner reviderats inför 2022 så att kunskapsluckor identifieras tidigare. Flera andra åtgärder kopplade till detta införs 2023, se nedan.

Analys av kursansvarig lärare

Under terminen har undervisningen fortgått utan större utmaningar. Att ha möjlighet att vara på plats för all undervisning har varit en stor fördel. Endast ett

moment hölls digitalt via Zoom. De teoretiska inslagen under terminen bedöms som adekvata såväl innehålls- som tidsmässigt

De fem veckorna med klinik på OD bedöms som mindre värdefulla, i synnerhet de tre sista. Studenterna arbetade då parvis och hann med relativt lite, och de kliniska och administrativa rutinerna skiljer sig från Folk tandvårdens och mycket tid åtgick åt administrativa uppgifter. Ur perspektivet att den kliniska träningen bör vara så tidseffektiv som möjligt bedömer jag att utökad VFU med en till 2 veckor vore önskvärt, och att det kortare avbrottet i VFU (1–2 veckor) med återvändande till fakulteten i stället kunde ägnas åt teoretiska, klinikrelaterade läraaktiviteter av den karaktär som passar bäst då studenterna fått lite erfarenhet från tandvården.

Studenternas inlämning av patientfall från VFU och återkoppling från lärarna har i år skett elektroniskt (via Canvas), vilket fallit väl ut.

Analys av examinationsansvarig

Den muntliga och skriftliga examinationen på KUT kurs 2 utgörs av en redovisning i PowerPoint-format av två egna patientfall från VFU-tjänstgöringen (1 barn- och ungdomsfall samt 1 vuxenfall). Examinatorn väljer ut ett fall som ska redovisas muntligen på ett examinationsseminarium inför en panel av seniora lärare och kliniker. Formatet påminner om det som används inom specialistutbildningen och utgör den högsta nivån av tillämplad kunskap. Utöver detta sker examination i form av portfoliuppgifter bestående av ett flertal inlämningsfall inom olika kliniska discipliner (insamlat under VFU-tjänstgöringen) samt bedömning av studenternas ”Checklistor”, där deras VFU-handledare redogör för vilka kliniska moment som genomförts samt hur väl dessa utförts. Samtliga dessa moment var i år summativa.

Under HT 2022 var 11 KUT-studenter behöriga att gå upp till examination (2 studenter blev underkända på den kliniska färdighetsträningen under VFU). Samtliga 11 studenter genomförde sin examination med godkänt resultat.

Förslag på åtgärder som bedöms vara nödvändiga för kursutveckling på kort och lång sikt samt inom vilken tid åtgärderna ska vidtas

Under HT-2022 var det 2 studenter som underkändes baserat på sina kliniska meriter, dvs. bedömdes sakna de kunskaper, förmågor och färdigheter som krävs för att få möjlighet att arbeta kliniskt med egna patienter. För den ena studenten blev konsekvensen att den kliniska färdighetsträningen fick avbrytas och en individuell handlingsplan upprättas i syfte att ge studenten möjlighet att träna upp sina kunskaper, förmågor och färdigheter inför möjlighet att gå om KUT Kurs 2 under HT-2023. Handlingsplanen är i nuläget pågående.

Den andra studenten fick av samma skäl avbryta färdighetsträningen även hösten 2021. Studenten genomgick därefter en handlingsplan, men återigen identifierades

vid VFU-starten brister av samma karaktär som tidigare. Därmed fick studenten nu avbryta både färdighetsträning och KUT-studierna i sin helhet.

Händelserna belyser likt förra året problemet med KUT-studenter som inte innehar tillräckliga förkunskaper för att ha förutsättningar att kunna genomföra den tämligen kompakta KUT-utbildningen. Utbildningen är en påbyggnad och uppdatering rörande förhållanden och förutsättningar inom svensk tandvård och förutsätter att studenterna har tillräckliga kunskaper och erfarenheter med sig in i programmet. Trots den omfattande urvalsprocessen händer det att studenter med otillräckliga förkunskaper kommer in på utbildningen. Hur frågan ska hanteras i framtiden är en fråga för OD:s ledning men också för den nationella KUT-gruppen. Inför KUT 2023 har urvalsprocessen modifierats på det nationella planet, vilket möjligen kommer att påverka den innevarande gruppen med KUT-studenter.

Även lokalt har åtgärder vidtagits inför KUT 2023:

- Den lokala urvalsprocessen har ändrats, och den del av processen som innefattar bedömning och diskussion av patientfall har justerats för att bättre stämma av de sökandes värderingar och förhållningssätt i vårdsituationen.
- För de studenter som antagits har klinikanknutna moment förstärkts under termin 1. Detta för att tidigare få möjlighet att identifiera brister i färdigheter och förmågor som annars uppdagas först då studenterna når kliniken på termin 2. Program/kursansvarig även infört en avstämning där studenterna får ange i vilken grad de har praktiskt erfarenhet av en rad kliniska moment. Resultaten återkopplas till ämnesansvariga och till lärare ansvariga för träning i skills lab, som då har möjlighet att i någon mån anpassa undervisningen till studenternas nivå och fånga upp ifall någon behöver extra stöd.
- För att ytterligare effektivisera VFU:n som klinisk träning har planering av VFU 2023 påbörjats med målet att preliminära VFU-placeringar ska vara klar redan i slutet av mars-april. Folk tandvården erbjuder därefter studenterna att auskultera några dagar under termin 1 och det kan även finnas möjlighet att få sommarjobb på kliniken. Syftet med detta är att studenterna får möjlighet att bekanta sig med sin klinik och handledare och en del rutiner i förväg, och större fokus därmed kan läggas på handledd patientbehandling under VFU-veckorna.
- För att öka möjligheten till att studenterna klarar att uppfylla de krav på patientbehandlingar som ska dokumenteras kan dels kraven ("Checklistorna") behöva en revision, men också en analys av möjligheterna att kunna utöka VFU-perioden (översyn och eventuell omförhandling av avtalet mellan OD/MAU och Folk tandvården Skåne).

Tydlig motivering i de fall åtgärder inte ska genomföras

Inget.

Namn:

Anders Hedenbjörk Lager